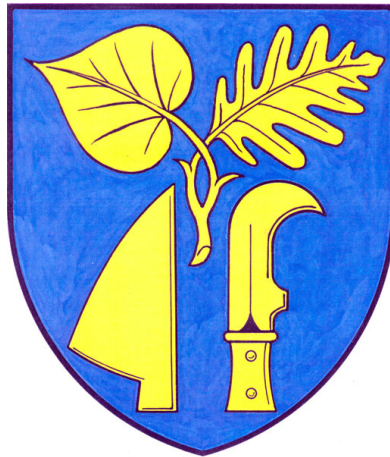

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

OBCEPRO
PROGRAM ROZVOJE OBCE

PROGRAM ROZVOJE OBCE MORAVANY

NA OBDOBÍ LET
2016 - 2020

12.1.2016

Úvod

Strategický rozvojový dokument patří k základním dokumentům obce Moravany. Vyjadřuje předpokládaný vývoj obce v dlouhodobějším časovém horizontu. Vychází z územního plánu obce a ze současného demografického, sociálního, kulturního a ekologického stavu. Jedná se o otevřený dokument, jehož hlavním smyslem je rozvoj obce, který povede k zachování její samostatnosti a prosperitě.

Vize:

Obec Moravany je prosperující obcí nabízející alternativní kvalitu života k životu ve městě.

Navazuje na kulturní tradice, žije rozmanitým společenským životem a nabízí příležitosti pro všechny věkové skupiny.

Vytváří podmínky pro rozvoj infrastruktury a podporuje podnikání, které přináší pracovní příležitosti a služby.

Obec Moravany je zajímavým turistickým bodem, který využívá potenciál přírodního parku Bobrava.

Obec Moravany je čistá a upravená obec, chrání a zlepšuje životní prostředí.

A. ANALYTICKÁ ČÁST

A.1 Charakteristika obce

1. Území

Poloha

Obec Moravany se nachází v Jihomoravském kraji v okrese Brno-venkov. Od města Brna, které je krajským městem, nejsou Moravany příliš vzdálené, leží směrem na jihozápad ve vzdálenosti přibližně 5 kilometrů. Dalším větším samostatným sídlem je město Modřice na jihovýchod. To je vzdálené přibližně 3,5 kilometru.

Katastrální území Moravany u Brna je ve svém západním výběžku, kde sousedí s katastrálním územím Nebovidy, lemováno zalesněným údolím, kterým protéká řeka Bobrava. Svým severovýchodním rohem je vklíněno do katastrálního území Brna města a konkrétně sousedí se Starým Lískovcem, Bohunicemi, Horními a Dolními Heršpicemi a Přízřenicemi, kde již navazuje katastrální území Modřic a dále na západ Želešic a Ořechova.

Přímo obcí protékal Moravanský potok, ten je ale dnes zatrubněn a na povrch se dostává až na okraji zástavby, kde obtéká nově vybudovaný rybník (napuštěn roku 2014). Nadmořská výška se pohybuje od 230 do 338 m. nad mořem.

Celková katastrální plocha obce je 664 ha. Značnou část této výměry tvoří orná půda – 492 ha, zbytkovou výměru tvoří především nezemědělská plocha – 139 ha, z toho zalesněno je 50 ha.

Historické souvislosti

Z archeologických nálezů lze usuzovat, že území Moravan bylo osídleno již v mladém paleolitu. První písemné zmínky o obci se datují do 11. listopadu 1289, kdy Dětrich z Kněžic daroval patronát moravanského kostela premonstrátskému probošství v Kněžicích. Během následujících let ale vlastnictví obce přecházelo na jiné šlechtické rody. Roku 1354 Moravany připadly klášteru cisterciáků na Starém Brně. V majetku tohoto kláštera zůstaly až do Josefských reforem roku 1782. Poté Moravany střídaly majitele až do počátku 20. století.

Do konce druhé světové války byly Moravany známy pod německým názvem *Morbes* a sídlilo zde především německé obyvatelstvo, které sem přicházelo hlavně ve 13. a 14. století z Dolního Rakouska. Ještě v roce 1921 se k německé národnosti hlásilo 80% obyvatel. Až ve 20. a 30. letech se česká menšina rozšiřuje. Po roce 1945 se charakter obce však výrazně mění. Německé obyvatelstvo bylo odsunuto a zůstává zde pouze 1 německá, 14 smíšených a 3 české rodiny. Nadále se používá jen české jméno Moravany a obec se postupně stává příměstskou obcí splývající svým kulturním charakterem plně s novodobým brněnským prostředím.

2. Obyvatelstvo

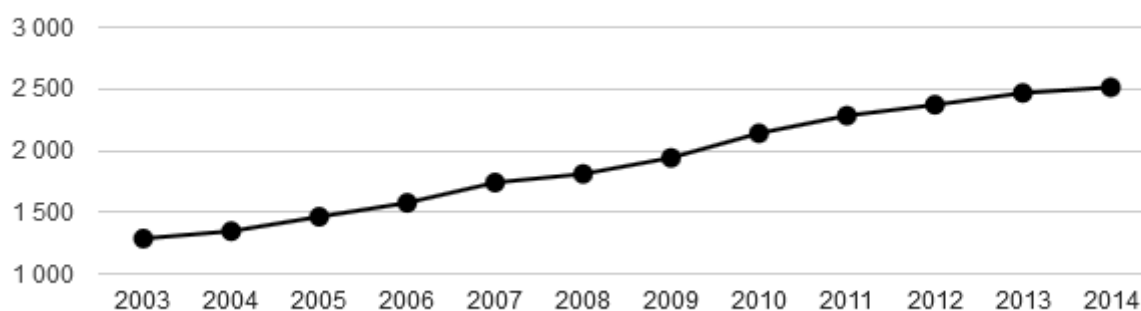
Demografická situace

Při sčítání lidu v roce 2001 v Moravanech žilo 1208 obyvatel. Při dalším sčítání lidí, domů a bytů v roce 2011 to již bylo 2283 obyvatel. A v roce 2014 bylo v Moravanech přihlášeno k trvalému pobytu 2 513

obyvatel. Celkový počet obyvatel tak vykazuje stálý růst. V období 2008-2014 se do obce přestěhovalo v průměru 152 obyvatel ročně, zatímco vystěhovalých bylo v průměru 71,14 ročně.

Na vysokém přírůstku obyvatel se projevuje hlavně rozsáhlá výstavba nových rodinných domů, buďto samostatně, nebo v rámci větších developerských projektů. Výhradně se do Moravan tedy přestěhovávají hlavně mladé rodiny. Blízkost Moravan k Brnu a přitom samostatnost Moravan jako obce nezávislé na Brnu je atraktivní stejně jako klidnější venkovské prostředí. Tento demografický vývoj má dopad i na počet narozených dětí, což se promítá na naplněné kapacitě mateřské školy i základní školy (viz dále). Podíl žen a mužů mezi obyvateli Moravan je vyrovnaný a nevykazuje významné rozdíly oproti jiným územím.

Vývoj počtu obyvatel obce Moravany v letech 2003 - 2014

Pramen: ČSÚ

Sociální situace

Jediné relevantní informace o rozvrstvení národnostních menšin v obci Moravany pochází ze Sčítání lidí, domů a bytů z roku 2011. Počet různorodých národnostních menšin je zde velmi malý – k některé z nich se přihlásilo celkem 74 obyvatel, přičemž 577 obyvatel národnost neuvědlo vůbec. Krom toho se 491 obyvatel přihlásilo k výlučně moravské národnosti.

Na katastru obce Moravany se nenalézá žádná tzv. sociálně vyloučená lokalita ani v obci není přítomna žádná sociálně znevýhodněná skupina obyvatelstva. V obci nejsou ani žádné konkrétní lokality, které by se do budoucna mohly projevit jako problematické (nejčastěji levné ubytovny apod.).

	Celkem	muži	ženy
Obyvatelstvo celkem	2 274	1 120	1 154

z toho národnost	česká	1 023	475	548
	moravská	491	258	233
	slezská	1	1	-
	slovenská	26	13	13
	německá	-	-	-
	polská	4	1	3
	romská	-	-	-
	ukrajinská	10	7	3
	vietnamská	30	17	13
	neuvedeno	577	290	287

Pramen: ČSÚ - Sčítání lidí, domů a bytů 2011

Spolková činnost

V Moravanech je rozsáhlá spolková činnost. Nejvýrazněji se do života obce zapojuje místní spolek Vrabčák, který poskytuje zájmovou a volnočasovou aktivitu především dětem všech věkových kategorií, poskytuje však některé vybrané kurzy i dospělým. Kromě spolků zaměřených na sport a tělovýchovu existují v obci různá zájmová sdružení. Mezi nejvýraznějšími z hlediska celkového dění v obci patří Rybářský spolek Moravany a Myslivecké sdružení (Honební společnost).

V obci se během roku pořádá množství akcí, které lze rozdělit podle zaměření na sportovní a kulturní. Mezi kulturní akce patří zejména hody organizované Obcí Moravany ve spolupráci s místními obyvatelkami sdruženými v neoficiálním spolku Stárek. V obci je pořádána také řada plesů místními sdruženími Myslivců, Rybářského spolku atd. Ze sportovních akcí lze jmenovat například tenisový turnaj Bum-Bum-prásk, Volejbalový turnaj s dlouhou tradicí pořádaný každoročně v září a různé vánoční turnaje místních sportovních celků.

Obec podporuje místní spolky finančně, prostřednictvím dotací. Žádosti jsou podávány jednou ročně vždy k lednu daného roku. Mezi finančně podporovanými spolky jsou sportovní kluby, místní spolky a místní římskokatolická farnost Moravany u Brna. Za rok 2012 rozdělila obec na základě žádostí o dotace 185.550,- Kč, v roce 2013 to bylo 427.917,- Kč a v roce 2014 byla rozdělena částka 265.000,- Kč.

3. Hospodářství

Ekonomická situace

Na katastrálním území Moravany u Brna bylo evidováno 400 podnikatelských subjektů. Nejvíce jsou zastoupeny podniky do 10 zaměstnanců, dále pak podniky s 10 - 49 zaměstnanci. V obci Moravany se nachází jeden podnik s více jak 250 zaměstnanci.

Obec lokální podniky přímo nepodporuje, ale vychází vstříc z hlediska inzerce pracovních míst, či inzerce zvláštních akcí buďto na svých webových stránkách nebo na zvláště určeném místě (vitřiny na ul. Hlavní).

V evidenci zemědělského podnikatele je evidováno 13 subjektů včetně zemědělského družstva Bobrava a. s.

Komerční služby jsou v Moravanech zastoupeny jen málo. Kromě samoobsluhy se zde nachází jedna cukrárna kombinovaná s kavárnou a kadeřnictví. V Moravanech se nachází celkem 3 restaurační zařízení, z toho 2 poskytují své služby během oběda. Do obce dojíždějí doplňkové služby, 1 týdně je zde pojízdná řeznická prodejna a v nepravidelných intervalech je obec navštěvována i prodejci levného textilu a dalšího užitkového zboží.

Obec Moravany není vyhledávaným turistickým cílem. Podílí se na tom zejména blízkost města Brna, které přitahuje turistickou pozornost především na své památky. Dále nemohou Moravany nabídnout ani dostatečné vyžití v přírodě vzhledem ke svému charakteru příměstské obce obklopené zemědělsky využívanou krajinou. Obec Moravany je tak spíše průchozí turistickou trasou mezi městem Brnem a Přírodním parkem Bobrava.

Přesto je chatová oblast na hranici s katastrálním územím Nebovid vyhledávaná pro příměstskou víkendovou rekreaci.

Struktura podnikatelských subjektů podle velikosti v obci Moravany v roce 2014

Počet zaměstnanců	Kategorie	Absolutně	Relativně (%)
do 10	mikropodniky	54	-
10-49	malé podniky	19	-
50-249	střední podniky	3	-
250 a více	velké podniky	1	-
nezjištěno	-	323	-

Pramen: ČSÚ

Trh práce

K roku 2011 bylo v Moravanech celkem 53 uchazečů o zaměstnání. Do roku 2014 tento počet stoupl na 68 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob tak byl 3,2%. Pro srovnání lze uvést data z Jihomoravského kraje, kdy poměr nezaměstnaných na obyvatelstvu byl 6,78%. Míra registrované nezaměstnanosti tedy činí 8,4% u mužů a 10,2% u žen.

Volné pracovní pozice nabízí nejen blízké Brno, ale také lokální zaměstnavatelé. Především se jedná ale o méně kvalifikované pracovní činnosti.

4. Infrastruktura

Technická infrastruktura

Vodovod je zaveden na celém zastavěném území obce. Stav vodovodu a vodovodních přípojek podléhá kontrole a vykazuje dobrý stav. Vodu dodává Vírský oblastní vodovod a zaručuje její kvalitu.

Kanalizace je zavedena na valné většině ulic v obci, kromě ulice Luční. Odpadní vody jsou odváděny do ČOV Moravany, která byla v roce 2012 rozšířena na kapacitu 5500 ekvivalentních obyvatel.

Existuje zde tedy prostor na odvádění dalších odpadních vod z nově stavěných domů. Pročištěná voda z ČOV Moravany je pak dále odváděna do Moravanského potoka. Celkový stav kanalizace je dobrý a je často kontrolován na úrovni individuálních přípojek. Případné problémy jsou pak rychle odstraňovány.

Všechny domy na území Moravan jsou plynofikovány a v tomto ohledu nevzniká nutnost dalších akcí nad rámec individuálních přípojek.

Odvoz a likvidace komunálního odpadu zajišťovalo pro obec Moravany v rozmezí let 2001 až 2014 více společností. Aktuálně je odpad odvážen společností A.S.A. s. r. o. pobočka Brno.

Pravidelně jsou také vyváženy kontejnery pro sběr tříděného odpadu. Rozměrný a nebezpečný odpad mohou obyvatelé Moravan v předem ohlášené dny 2 krát ročně dopravit do přechodně přistaveného kontejneru, který je pak odvezen k ekologické likvidaci. Obec Moravany také poskytuje nádoby na sběr vybitých baterií a vysloužilých elektrozařízení.

Dopravní infrastruktura

Obcí Moravany, jako páteřní komunikace, prochází silnice III. třídy číslo 15275, která je ve správě Jihomoravského kraje, respektive spadá do kompetencí Správy a údržby silnic JmK. Tato silnice spojuje Moravany s Brnem na jedné straně a s Nebovidy na straně druhé, vzdálenost na nájezd na silnici R52 ulice Vídeňská v Brně je přibližně 2,5 kilometru. Dále vede z Moravan směrem na Ostopovice silnice č. 15273, která pokračuje dále až do Střelic. Jednou z dalších příjezdových cest do Moravan je silnice č. 15276. Tyto silnice jsou v dobrém stavu a jsou udržovány SaÚ silnic JmK.

Zbytek silnic a cest tvoří místní komunikace. Za jejich stav a údržbu, včetně zimní údržby, odpovídá obec Moravany. Tyto silnice jsou v průměru ve zhoršeném stavu a bude nutná jejich rekonstrukce.

Při celostátním sčítání dopravy v roce 2010 data ukázala, že po hlavní příjezdové cestě z Brna do Moravan projelo za 24 hodin (bráno jako průměr za všední den) celkem 5449 vozidel z toho 784 těžkých nákladních vozidel a 4609 vozidel osobních. Na intenzitě dopravy se promítá hlavně fakt, že Moravany projíždí doprava směrem na Nebovidy a na Ostopovice.

Železniční trať nebyla do obce nikdy protažena a nejbližší železniční stanice se nachází v Modřicích, veřejnou dopravou dostupnější je však brněnské hlavní nádraží.

Dopravní obslužnost

Obec Moravany spadá do systému IDOS JmK, který je provozován společností KORDIS JmK a. s., a využívá jeho nadstandardního programu. Moravany jsou obsluhovány linkou 501. Tato autobusová linka vyjíždí z Brna ze zastávky Ústřední hřbitov, kde na ni navazují tramvajové linky č. 2 (Modřice – Hl. nádraží – Stará osada) a č. 5 (Ústřední hřbitov smyčka – Mendlovo náměstí – Česká – Štefánikova čtvrť). Touto kombinací spojů mají obyvatelé Moravan vcelku jednoduchou dopravní dostupnost po městě Brně a mohou se také jednoduše dostat do sousedních Modřic. Samotná linka 501 jezdí ve všední dny dvakrát do hodiny, přičemž deset spojů končí až v Ořechově, zbytek zajíždí do Nebovid. O víkendu a ve státní svátky a v další specifikované dny jezdí tento spoj jen 1krát denně.

Moravany jakožto samostatná obec, která není součástí města Brna, jsou v tarifní zóně 510 a brněnská MHD sem nedojíždí. Jiná veřejná doprava (např. vlaková) obcí neprojíždí.

5. Vybavenost obce

Bydlení

Dle Sčítání lidí, domů a bytů z roku 2011 se v Moravanech nachází celkem 687 domů, z toho je obydlených 645. Naprosto převládajícím je rodinný typ domu, z celkového počtu je to 624 domů.

Od roku 2001 rychle narůstá počet nově stavěných domů, v roce 2014 bylo dokončeno 12 bytů. V roce 2015 bude tento počet násobně větší vzhledem k dokončování části lokality Jabloňový sad.

V majetku však obec Moravany žádné obecní byty ani domy, které by bylo možné pronajímat, neneviduje. Obec Moravany schválila v září 2014 nový územní plán. Zde jsou přesně vymezeny plochy určené pro bytovou výstavbu. Do budoucna obec o rozšíření těchto vymezených ploch neuvažuje. Zájem o výstavbu rodinných domů má rostoucí tendenci. Až na výjimky se však v roce 2014 jednalo o individuální zájemce, nikoli větší developerské projekty.

Obec neposkytuje žádnou formu podpory či spolupráce zájemcům o výstavbu. Pozemky vhodné k zástavbě jsou ve většině případů v soukromém vlastnictví a obec tak veškeré podmínky na výstavbu opírá o platný územní plán a rozhodnutí zastupitelstva obce o příspěvku na občanskou vybavenost. Ve sledovaném období nebyl zaznamenán žádný zájem o sociální bydlení a obec v tomto směru neplánuje podniknout žádné kroky.

Na katastru obce Moravany se nachází také objekty určené k individuální rekreaci (především v chatařské oblasti na hranici katastru Nebovidy) a ze strany obyvatel nevyšel žádný zájem o stavbu rekreačních objektů na jiných místech.

Vývoj bytové výstavby v obci Moravany v období 2009 - 2014

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet dokončených bytů	36	70	40	36	29	12
Počet dokončených bytů v přepočtu na 1000 obyvatel	18,55	32,71	17,52	15,18	11,76	4,78
Počet dokončených bytů v přepočtu na 1000 obyvatel v kraji	4,29	3,91	3,15	3,17	3,01	2,76
Počet dokončených bytů v přepočtu na 1000 obyvatel v ČR	3,68	3,48	2,76	2,75	2,40	2,27

Pramen: ČSÚ

Školství a vzdělání

V Moravanech poskytují předškolní a základní vzdělání dvě příspěvkové organizace založené obcí, a to Základní škola Moravany a Mateřská škola Moravany. Žádný typ střední školy v Moravanech není zastoupen.

Základní škola má 5 tříd a funguje pouze v rámci 1. stupně základního vzdělávání. Pro žáky druhého stupně je spádovou oblastí ZŠ Ořechov, většina rodičů žáků ale volí blízké brněnské školy vzhledem k lepší dopravní dostupnosti a pestřejší nabídce škol. V rámci Základní školy Moravany je provozována jídelna a družina. Ve školním roce 2012/2013 bylo přihlášeno celkem 114 žáků, v průměru připadalo na jednu třídu 22,8 žáka. Celková kapacita školy je 125 žáků.

Mateřská škola MŠ Moravánek byla uvedena do provozu v roce 2009 s kapacitou 52 dětí. Již během školního roku 2010/2011 byla kapacita zcela naplněna a vývoj ukázal, že bude nutné kapacitu rozšířit. K tomu došlo v roce 2011 rozšířením o kompletně novou budovu a kapacita je nově celkem 103 dětí. Ve školních letech 2012/2013 a 2014/2015 však byla tato kapacita rovněž zcela naplněna. Děti jsou v mateřské škole rozděleny na 4 třídy dle věku dětí. Ve školním roce 2014/2015 bylo do mateřské školy přijato 103 dětí.

Kromě mzdových nákladů, které hradí Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, je provoz MŠ i ZŠ hrazen z obecního rozpočtu. Pro mateřskou školu to bylo za uplynulé roky: 2011 - 1,640 mil. Kč.; 2012 - 1,640 mil. Kč.; 2013 - 2,313 mil. Kč.; 2014 - 2,40 mil. Kč. Nárůst prostředků v roce 2013 byl zapříčiněn provozem nové budovy. Pro základní školu se jednalo o částky: za rok 2011 - 1,270 mil. Kč.; za rok 2012 -

1,270 mil. Kč, za rok 2013 – 1,290 mil. Kč, za rok 2014 – 1,670 mil. Kč. Obec Moravany se také svými financemi podílela na rekonstrukcích budov obou subjektů.

I když střední školství není v Moravanech zastoupeno, spádovost je jasně dána snadnou dostupností města Brna a nabídka oborů je tak velmi široká ve všech typech středních škol.

Zdravotnictví

V obci je dostupná péče praktického lékaře a dětského lékaře. Ordinační hodiny obou lékařů odpovídají zájmu pacientů. Oba lékaři mají své další praktické ordinace mimo Moravany, což krom zájmu pacientů je další důvod proč nejsou jejich ordinační hodiny celodenní.

Lékařská péče je pro obyvatele Moravan zajištěna také díky dobré dopravní dostupnosti buďto přímo ve městě Brně – nejbližší je dostupná Fakultní nemocnice Bohunice a Nemocnice Milosrdných bratří nebo zdravotnická zařízení v Modřicích.

Do Moravan vyjíždí záchranná služba z výjezdové základny v Bohunicích a zákonem stanovená dojezdová doba je tedy splnitelná.

Sociální péče

V obci se žádné zařízení sociální péče nenachází a potřební občané mohou využít služeb blízké Oblastní charity Rajhrad, která poskytuje i terénní služby. Individuální péče je tak na rodinných příslušnících, kteří se mohou případně obrátit na služby společností se sídlem v Brně.

Kultura

Kulturní život je v průběhu roku v Moravanech pestrý. Ke kulturnímu vyžití obyvatel je využíván sál v kulturním domě (což byl původně německý spolkový dům) přímo v centru obce, dále pak menší sál v obecní budově občanské vybavenosti, který je občany využíván i pro narozeninové oslavy jubilantů, přednášky pro veřejnost, a různá setkání. Během celého roku jsou pořádány i kulturní akce pod širým nebem, nejčastěji v centru obce na prostranství návsi (náves byla zrekonstruována v roce 2014 i s přihlédnutím na konání kulturních akcí pod širým nebem).

Součástí budovy obecního úřadu je i místní knihovna, která nabízí všem čtenářům množství titulů v moderním a plně vybaveném prostředí. Knihovna Moravany dostala v roce 2013 ocenění za nejlépe pracující obecní knihovnu v okrese Brno-venkov. V roce 2014 se v obecní knihovně zaregistrovalo 207 čtenářů z toho 87 dětí do 15 let. Do knihovny za tuto dobu přišlo 2028 návštěvníků a půjčili si 7736 knih a časopisů.

I když obec Moravany poskytuje svým obyvatelům množství kulturních akcí, její vybavenost zcela odpovídá velikosti obce a mnoho typů kulturních zařízení není v Moravanech přítomno a není možné tímto směrem ani dále plánovat rozvoj obce. Avšak dobrá dopravní dostupnost do Brna případné nedostatky zcela vynahrazuje a obyvatelům jsou tak snadno dostupná kina, divadla, koncertní sály apod.

Dominantou obce je kostel sv. Václava, poprvé vzpomínaný v r. 1289. Jeho současný vzhled odpovídá poslední přestavbě z 90. let 18. století. Z původních zvonů na věži se zachoval pouze zvon ulitý v r. 1793 brněnským zvonařem Stecherem. Ten byl v roce 2001 doplněn dvěma novými zvony ze zvonařské dílny Tomášková-Dytrychová. Na čtvercové návsi byl v roce 1931 postaven Deutsches Haus (tzv. Německý dům) dnes budova kulturního domu, který od svého zbudování slouží ke kulturnímu a společenskému využití občanů. Na návsi v parku se nachází torzo smírčího kamene z 15. století s původním nápisem: „Den před polovinou půstu zemřel vážený pan Gregor (Řehoř), který byl probodnut rukou

Schuera hned za Ostopovicemi uprostřed cesty v boží milosti“. Vzhledem k tomu, že v depozitáři Rajhradského kláštera byla nalezena zbývající část tohoto smírčího kamene, je zde do budoucna záměr umístění repliky smírčího kamene vcelku na viditelné a navštěvované místo v obci. Na východním okraji obce na rozcestí do Horních Heršpic a Modřic stojí při silnici boží muka z 19. století.

Sport a tělovýchova

V obci je bohaté sportovní vyžití a je zde nabízeno mnoho typů sportovních a volnočasových aktivit.

Sportovní aktivity jsou v Moravanech organizovány několika kluby a v rámci obce se také schází sportovní komise, která se snaží dále zkvalitňovat aktivní život všech moravanských obyvatel. Florbalový klub F. K. Troopers organizuje trénink nejmladších sportovců (5 až 10 let) a snaží se o vybudování trvalé členské základy pro tento sport. Pod hlavičkou České florbalové unie se účastní i daných kategorií ligových soutěží a dalších prestižních zápasů. Dále je zde futsalový klub SK Sokol Moravany, který se účastní i okresních a ligových soutěží. V Moravanech se také nachází rozsáhlá hráčská obec biliard hokeje (česky šprtec) a hráče zde do místní ligy organizuje Klub biliard hokeje Moravany.

I pro neorganizované sportovní vyžití poskytují Moravany mnoho příležitostí. V roce 2013/14 bylo kompletně zrekonstruováno hřiště tzv. „za obchodem“ a část byla vybavena posilovacími stroji.

Daří se zde i jezdeckému sportu, organizovanému v rámci odloučeného pracoviště TJ Pegas Brno.

V Moravanech je jedinou významnější vodní plochou nově napuštěný rybník. Ten je však využíván výhradně pro sportovní rybolov pod patronací místního rybářského spolku – Rybářské sdružení Moravany, které zde pořádá i turnaje pro mládež a další sportovní klání v rybolovu. Rybník však není vhodný pro koupání.

6. Životní prostředí

Složky životního prostředí

I když v dlouhodobém horizontu nevykazuje katastr Moravan významnější problémy v otázkách životního prostředí, projevuje se zde v mnoha ohledech blízkost krajského města Brna, stejně tak jako dálnice D1 a blízkých průmyslových oblastí. Znečištění pochází tedy hlavně ze silničního provozu a průmyslově využívaných lokací. Pro okres Brno-venkov byl stanoven koeficient ekologické stability na 1,24, což je o několik příček za celorepublikovým průměrem 1,59.

V Moravanech je kvalita ovzduší zhoršená, v průměru za roky 2009 – 2013 zde byly naměřeny zvýšené hodnoty polétavých prachových částic PM_{10} . (Zdroj: ČHMÚ, 6.11.2014)

Kvalita povrchové vody je různorodá. Pro Moravanský potok neexistují relevantní údaje o profilu znečištění. Hlavními zdroji znečištění jsou především špatně čištěné odpadní vody odváděné do potoka bez souhlasu obce. Tyto individuální případy byly ale vždy řešeny. Kvalita vody dodávané do obce Oblastním Vířským vodovodem je výborná. Obec Moravany také provozuje vlastní čističku odpadních vod, tedy znečištění povrchových vod na odtoku z obce je důsledně kontrolováno.

V celkové rozloze moravanského katastru převládá hlavně zemědělská půda. Moravany jsou i přes svoji zdánlivě bezpečnou polohu ohroženy záplavami, přesto však na zemědělsky využívaných plochách není dostatek remízků a jinak porostlých oblastí, které by případně přispěly ke zpomalení zvětrávání půdy.

Zvukové zatížení pochází především z automobilové dopravy, protože Moravany prochází silnice dále na

Ostopovice, Střelice a Troubsko. Množství těžké nákladní dopravy zatěžuje obyvatele především podél ulice Hlavní. Náprava však není téměř možná, vzhledem k charakteru zástavby.

Ochrana životního prostředí

Do katastru obce Moravany zasahuje část chráněného území přírodního parku Bobrava vyhlášeného již 1. 1. 1982. Přesto toto chráněné území svoji polohou nijak nezasahuje do života obce.

V obci neexistují žádné lokality s poškozeným životním prostředím či znečištěním.

Odpadkové hospodářství

Jak bylo popsáno v předešlých částech, z Moravan je odpad odvážen specializovanou společností k další likvidaci resp. recyklaci. V katastru obce se nenachází žádná plocha určená jako legální skládka. Přes veškerou snahu ale dochází na některých místech k hromadění menšího nepovoleného množství odpadu, zejména na odlehlých místech v katastru obce. Situace se však v tomto zlepšuje a k udržování pořádku napomáhají i akce jako např. v roce 2015 proběhlá akce „Uklidme Česko!“

7. Správa obce

Obecní úřad a kompetence obce

Obecní úřad spravuje pouze území Moravan, nevykonává správu pro žádnou z okolních obcí. Obec v přenesené působnosti spadá pod Městský úřad Šlapanice, pracoviště je však umístěno v Brně na ulici Opuštěná.

Na základě dohody s Policií ČR Moravany spadají do působnosti PČR Obvodní oddělení Rajhrad (územně odpovědný policista prap. Lukáš Mikéska). Vlastní obecní policií Moravany vzhledem ke své velikosti nedisponují.

Obec zaměstnává celkem 9 osob na hlavní pracovní poměr. Z toho jsou 4 úředníci, 1 pracovnice úklidu, 3 techničtí pracovníci a 1 správce ČOV. Servis a údržba budov je prováděna na základě dohody o provedení práce, stejně tak jako ostatní potřebné činnosti nespádající do každodenní náplně provozu úřadu.

Obec je zřizovatelem MŠ a ZŠ a také je zřizovatelem obecní knihovny.

Hospodaření obce

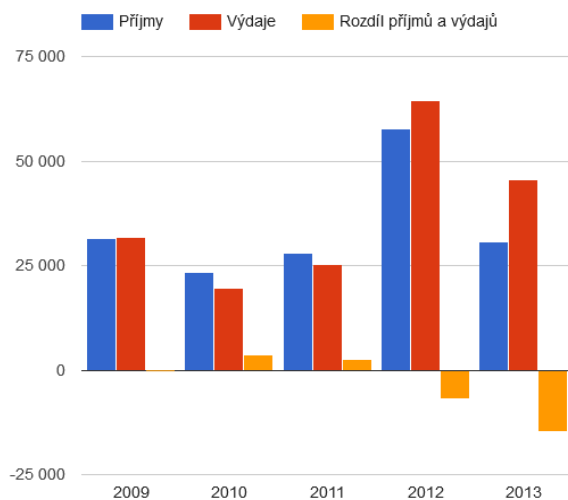
Připravovaný rozpočet obce je sestavován jako schodkový rozpočet, ale po zapojení finančních přebytků z minulých let je rozpočet neztrátový.

Hodnota nemovitého majetku ve vlastnictví obce činí celkem 213,778 milionů Kč. Jedná se o nemovitosti různé povahy – obecní pozemky, obecní komunikace, ale také stavby – dětská hřiště, oplocení apod.

Obec vlastní budovu nového obecního úřadu. Dále obec vlastní budovu tzv. bývalého obecního úřadu, kterou v současnosti využívá spolek Vrabčák Moravany z. s. S touto budovou sousedí rovněž budova pošty, kterou má v pronájmu Česká pošta. Dále je v majetku obce objekt občanské vybavenosti, ve kterém jsou umístěny ordinace lékařů a malý víceúčelový sál. Nejnověji do majetku obce patří i budova, kterou obec plánuje využít podobně jako bývalou budovu obecního úřadu.

Pro úplnost je nutné doplnit, že součástí majetku obce jsou i sítě a technické zařízení infrastruktury – kanalizace, vodovod, čistírna odpadních vod.

Vývoj rozpočtového hospodaření v obci Moravany v letech 2009 - 2013 (v tis. Kč)

Pramen: ČSÚ

Bezpečnost

Úroveň kriminality je v Moravanech nízká. Řešení přestupků je postoupeno obci s rozšířenou působností, tedy Městskému úřadu Šlapanice na základě veřejnoprávní smlouvy. Moravany nemají vlastní obecní policii a spadají do okrsku PČR obvodní oddělení Rajhrad – to zajišťuje prostřednictvím přiděleného policisty všechny nezbytné úkony. Doba dojezdnosti do centrální části obce u hasičské záchranné služby i Policie ČR nepřekračuje 10 minut.

Vnější vztahy a vazby

Obec Moravany je součástí dvou místních organizací, které jsou zaměřeny na společný koordinovaný rozvoj daného území.

Těmito organizacemi jsou MAS Bobrava z. s., která sdružuje celkem 33 členů na území 12 obcí) a Dobrovolný svazek obcí Šlapanicko (23 členů).

A.2 Východiska pro návrhovou část

SWOT analýza

Silné stránky

- **Dostupnost MŠ a ZŠ**
Mateřská a základní škola se nachází přímo v obci
- **Dobrá dostupnost dalšího vzdělávání**
Blízkost města Brna zaručuje dostupnost všech typů vzdělávacích zařízení.
- **Ordinace dětského lékaře**
Přímo v obci se nachází ordinace praktického dětského lékaře.
- **Dostupnost zdravotnických zařízení**
Je zde dobrá dostupnost zdravotnických zařízení a služeb ve městě Brně.
- **Pestrá nabídka kulturních akcí**
Kulturní život v obci je velmi pestrý a během roku je zde pořádána řada kulturních i sportovních akcí.
- **Blízkost Přírodního parku Bobrava**
- **Bez výrazného zatížení životního prostředí**
Na katastru obce nezvnikají výraznější problémy s černými skládkami nebo jiným znečišťováním životního prostředí.
- **Občanská iniciativa**
Projevuje se výrazná občanská iniciativa směřující k péči a ochraně životního prostředí v obci.
- **Nízká úroveň kriminality**
- **Dobrá meziobecní spolupráce**
- **Výhodná poloha**
Moravany mají výhodnou polohu vůči příslušným správním centrům. Poloha v blízkosti přírodního parku Bobrava je slibná z hlediska cestovního ruchu.
- **Průměrný věk**
Nízký průměrný věk obyvatel vede k velké míře zapojení občanů do dění v obci.
- **Množství spolků**
Řada aktivních spolků v obci přispívá ke společenskému životu obce.
- **Malá nezaměstnanost**
V obci je poměrně malá míra nezaměstnanosti.
- **Lokální zaměstnavatelé**
Vzhledem k velikosti obce je zde velký počet lokálních zaměstnavatelů.
- **Dostupnost pracovních míst**
Snadná dostupnost velkých zaměstnavatelů na území města Brna.
- **Veřejná doprava**
Kvalitní hromadná dopravní obslužnost prostřednictvím IDS JmK s relativně vysokou frekvencí spojů.
- **Síť vodovodu**
Vodovod vybudován v celé obci v dostatečné kvalitě.

Slabé stránky

- **Absence sportovní haly**
- **Kapacita hřišť**
Nedostatečná kapacita a vybavenost dětských hřišť.
- **Kapacita ŽŠ a MŠ**

Pravidelně je naplňována kapacita jak ZŠ, tak MŠ.

- **Stav kulturního sálu**
Nevyhovující zázemí kulturního sálu a stav budovy celkem.
- **Kvalita ovzduší**
Projevuje se zhoršená kvalita ovzduší - zvýšené hodnoty polétabých prachových částic.
- **Malé zalesnění**
Nízká míra zalesnění na ploše katastru obce Moravany.
- **Ohrožení zemědělské půdy erozí**
- **Bezpečnost v obci**
Obec nemá vybudovaný záznamový kamerový systém, který by zvýšil úroveň bezpečnosti pro občany.
- **Zastavitelnost území**
Velká rozloha zastavitelného území přináší zvýšené náklady na budování, provoz a údržbu infrastruktury.
- **Bezpečnost provozu**
Nedostatečná bezpečnost chodců a cyklistů na hlavní komunikaci silnici III. třídy č. 15275.
- **Skokový nárůst počtu obyvatel**
Náhlý a výrazný nárůst počtu obyvatel způsobuje vysoké nároky na infrastrukturu obce, která je dlouhodobě nevyhovující.
- **Kapacita školských zařízení**
Velký počet nově narozených dětí bude do budoucna problematický z hlediska kapacity školských zařízení.
- **Nároky na silniční dopravu**
Projevují se vysoké nároky na silniční dopravu, které jsou způsobovány velkým počtem aut jedoucích směrem na Brno.
- **Dopravní zátěž**
Velká dopravní zátěž vyplývající z dopravní obsluhy ploch průmyslových zón v obci
- **Chodníky**
Nevyhovující stav a počet chodníků v obci
- **Parkovací stání**
V obci je nedostatek parkovacích míst.
- **Jednotná kanalizace**
Je nutné vybudovat dešťovou kanalizaci a jednotnou kanalizaci zrekonstruovat na splaškovou. Problém se týká staré zástavby.
- **Stav komunikací**
Nevyhovující stav místních komunikací, nevyhovující stav silnice III. třídy č. 15273
- **Rizika pro životní prostředí**
Zvýšené riziko znečišťování životního prostředí v důsledku průmyslové výroby.
- **Místní navigační systém**
Dlouhodobě nevyhovující dopravní navigační systém značení ulic a podniků v obci.
- **Komerční služby**
Nízká nabídka komerčních služeb pro občany.

Příležitosti

- **Vybudování dalšího víceúčelového objektu pro služby občanům**
- **Propagace obce ke zvýšení cestovního ruchu**
- **Podpora zapojení dětí a mládeže do komunitního života v obci**
- **Podpora příměstského cestovního ruchu se zaměřením na ekoturistiku**
- **Modernizace veškerých školských zařízení a rozšíření možností výuky**
- **Podpora místních spolků a jejich zapojení do komunitního života**

Hrozby

- **Ztráta sounáležitosti občanů s obcí**
- **Zánik zájmových organizací a spolků**
- **Zhoršování stavu životního prostředí**
- **Nedostatečná kapacita celkové technické infrastruktury**
- **Zvyšující se náklady na údržbu stávající technické infrastruktury v obci**

B. NÁVRHOVÁ ČÁST

B.1 Strategická vize

Obec Moravany je příjemným místem pro život. V těsné blízkosti Brna ještě stále poskytuje možnost žít venkovským způsobem života. Komunitní styl života je zde hojně rozšířený a občané se aktivně zapojují do lokálního dění v obci. Blízkost Přírodního parku Bobrava a jeho dostupnost po kvalitních cyklostezkách a polních a lesních cestách zvyšuje atraktivitu obce v oblasti turismu. Zastavěná část obce je kvalitně udržovaná a občané i návštěvníci se do Moravan rádi vrací.

B.2 Cíle, opatření a aktivity

▲ Vysoká důležitost   — Střední důležitost   ▼ Nízká důležitost

Cíl : „Oprava místních komunikací“

Opatření : „Zlepšení stavu místních komunikací“	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
▼ „Budování retardéru“	2016 - 2017	Starostka obce	0	
— „Rekonstrukce asfaltového povrchu na místních komunikacích“	2016 - 2018	Starostka obce	0	
▲ „Pasportizace místních komunikací“	2016 - 2016	Starostka obce	0	

Opatření : „Zvyšování bezpečnosti na komunikacích v obci“	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
▼ „Vybudování nových chodníků“	2016 - 2020	Starostka obce	0	Vlastní + externí
— „Oprava stávajících chodníků“	2016 - 2018	Starostka obce	0	Vlastní
— „Přechod pro chodce na ul. Hlavní u ul. Sadová“	2016 - 2018	Starostka obce	0	
— „Zbudování cyklostezky“	2017 - 2020	Místostarostka obce	0	

Cíl : „Cestovní ruch“

Propagovat obec jako cíl cestovního ruchu a jako vstupní bránu do prostoru Přírodního parku Bobrava

Opatření : „Zlepšení přístupu do zalésněných a přírodních lokalit“	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
— „Vybudování naučné stezky "Bobrstezka"“	2016 - 2020	Místostarostka obce	0	
— „Oprava povrchu polních a lesních cest“	2016 - 2020	Místostarostka obce	0	

Cíl : „Modernizace provozu ZŠ a MŠ“

Modernizovat provoz a výuku ZŠ a MŠ. Rozšířit kapacitu stávajícího zařízení

Opatření : „Zvýšení kapacity školských zařízení“	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
--	---------	-------------	-------------------	-------------------

— „Vytvoření projektu pro vybudování polyfunkčního školského objektu na ul. Novosady“	2016 - 2024	Místostarostka obce	0	
Opatření : „Modernizace výuky a služeb školských zařízení“	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
⬆ „Modernizace výuky na ZŠ“	2016 - 2020	Starostka obce	0	
— „Zřízení logopedické učebny při MŠ“	-	Místostarostka	0	

Cíl : „Zlepšení kvality sportovního využití“

Opatření : „Výstavba nových sportovišť“	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
— „Budování nových dětských hřišť“	2016 - 2018	Starostka obce	0	
⬆ „Výstavba sportovní haly“	2016 - 2020	Starostka obce	0	
⬆ „Zbudování výběhu pro psy“	2017 - 2020	Starostka obce	0	
— „Doplnění vybavy stávajících dětských hřišť“	2016 - 2017	Starostka obce	0	

Cíl : „Zkvalitnění občanské vybavenosti a života v obci“

Opatření : „Budování nové a rekonstrukce stávající technické infrastruktury“	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
— „Rozšíření obecního rozhlasu“	2016 - 2018	Starostka obce	0	
⬆ „Budování nové dešťové kanalizace“	2016 - 2020	Starostka obce	0	
⬆ „Rekonstrukce jednotné kanalizace na kanalizaci splaškovou“	2016 - 2020	Starostka obce	0	
— „Rozšíření veřejného osvětlení a rekonstrukce stávajícího“	2016 - 2020	Starostka obce	0	
Opatření : „Rekonstrukce objektů občanské vybavenosti“	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
⬆ „Rozšíření hřbitova“	2016 - 2016	Starostka obce	0	
— „Oprava budovy pošty“	2017 - 2020	Starostka obce	0	
⬆ „Rekonstrukce Kulturního domu“	2016 - 2020	Starostka obce	0	
⬆ „Příprava projektu pro využití obecního domu č.p. 12“	2016 - 2022	Místostarostka obce	0	
Opatření : „Oprava sakrálních staveb“	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
— „Rekonstrukce kamených křížů na území obce“	2016 - 2018	Starostka obce	0	
⬆ „Rekonstrukce Božích muk na křižovatce ul. Hlavní a ul. Modřická“	2016 - 2020	Starostka obce	0	
⬆ „Vytvoření repliky smírčího kamene“	2016 - 2016	Starostka obce	0	
⬆ „Rekonstrukce kostela sv. Václava“	2016 - 2020	Starostka obce	0	

Cíl : „Zelené Moravany”

Opatření : „Péče o les a rozvoj lesního hospodářství”		Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
—	„Zalesňování nových pozemků”	2016 - 2020	Místostarostka obce	0	
⬆	„Zkvalitnění péče o les a úrovně lesního hospodářství”	2016 - 2020	Místostarostka	0	
Opatření : „Revitalizace zeleně v obci”		Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
—	„Výsadba nové zeleně v obci”	2016 - 2020	Starostka obce	0	
✓	„Údržba a péče o veřejnou zeleň v oblasti moravanského rybníka”	2016 - 2020	Starostka obce	0	
—	„Vybudování přírodní školní zahrady”	2016 - 2018	Místostarostka obce	0	

B.3 Podpora realizace programu